

Občanské právo hmotné III

Příklady na seminář č. 2 - 3 na téma dědické právo

1. Pan M.K. utrpěl při dopravní nehodě vážnou újmu na zdraví a domáhal se u soudu po provozovateli automobilu, kterým byla nehoda způsobena, náhrady hmotné újmy ve výši 50.000 Kč a nehmotné újmy ve výši 500.000 Kč. V průběhu řízení pan M.K. zemřel. Posuďte, zda právo na náhradu hmotné a nehmotné újmy bude součástí pozůstalosti.

2. V rámci řízení o dědictví po zemřelé Marii T. před notářem jako soudním komisařem namítl syn zůstavitelky, že jeho bratr František T. nemůže dědit, protože dědictví odmítl, neboť po smrti zůstavitelky sepsal a podepsal listinu, ve které prohlásil, že dědictví odmítá a dědického řízení se nehodlá účastnit. Došlo k platnému odmítnutí dědictví ze strany Františka T.?

3. Po smrti zůstavitele K.M. se syn J.K. jako jeden ze dvou dědiců vzdal nepředluženého dědictví ve prospěch druhého dědice, svého bratra M.K., s čímž M.K. souhlasil. Součástí dědictví byl i dluh zůstavitele na vrácení zápůjčky ve výši 100.000 Kč. Věřitel ze zápůjčky se rozhodl vymáhat dluh v plné výši po J.K., ten se brání tím, že dědictví nenabyl a za dluhy zůstavitele neodpovídá. Posuďte danou situaci.

4. V soudním řízení, jehož předmětem je spor o dědické právo po zemřelé A.K., bylo zjištěno, že zůstavitelka zanechala závět', podle níž má její nemovitý majetek zdědit žalovaný K.L., souseď a přítel zůstavitelky, který se o ni před smrtí staral, zatímco „vybavení domu včetně osobních svršků a úspory uložené na vkladních knížkách České spořitelny“ má zdědit žalobce A.Z., synovec zůstavitelky. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný K.L., kterému zůstavitelka vystavila i generální plnou moc, ještě za jejího života zrušil a vybral účty zůstavitelky vedené u České spořitelny, a.s., úspory z těchto vkladních knížek uložil na vkladní knížku vedenou na své jméno a do protokolu o předběžném šetření v řízení o dědictví po zůstavitelce uvedl, že zůstavitelka žádné vkladní knížky neměla.

Posuďte, zda výše uvedené jednání žalovaného K.L. má nějaký vliv na jeho postavení jako závětního dědice a zda se promítne do rozhodnutí soudu o dědickém právu účastníků.

5. Paní Marie pořídila závět' ve formě notářského zápisu, kterou povolala za dědice k celé pozůstalosti svého prvního syna Jana, a nechala si ji uložit do notářské úschovy. Po čase vyjmula závět' z úschovy a pořídila ručně sepsanou závět', ve které povolala za dědice k celé pozůstalosti svého druhého syna Michala. Po její smrti se našly obě závěti.

Kdo bude dědit? Změnila by se situace, pokud by paní Marie druhou závět' sepsala na počítači, vytiskla a podepsala, a to před svědky, kterými by byla její souseďka a vnučka Milada, dcera syna Michala?

6. Zůstavitel (vdovec) žil ve společné domácnosti s družkou a jejich společným synem. Jiné příbuzné nezanechal.

a/ Posuďte, kdo v daném případě přichází v úvahu jako dědic po zůstaviteli.

b/ Posuďte, kdo by dědil v případě, kdy by zůstavitel svého syna platně vydědil, a zároveň měl bratra, kterého však 20 let neviděl.

c/ Zabývejte se tím, jak by se situace změnila, kdyby otcem dítěte nebyl zůstavitel, ale jiný muž.

7. Zůstavitel sepsal listinu o vydědění, kterou vydědil svého syna, neuvedl však žádný důvod vydědění. Syn se nyní domáhá částečné neplatnosti závěti, kterou bylo dědictví v plném rozsahu odkázáno jinému dědici. Posuďte danou situaci.

8. Po smrti Josefa Zeleného se v jeho pracovně v šuplíku stolu našlo několik níže uvedených listin. Všechny byly psány vlastní rukou. Určete, kdo bude dědicem a jaké části pozůstalosti.

- a. Toto je má poslední vůle. Svě ženě Nataši Zelené zůstávají pětinu pozůstalosti a svým dětem Michale Zelené a Františkovi Zelenému každému dvě pětiny. V Brně dne 5. 1. 2013, Josef Zelený.
- b. Závěť. Všechno dětem, Nataša at' táhne k čertu. Pepa Zelený, 5. 8. 2014.
- c. Odkazuji všechno Myšce. 8. 9. 2016, táta.
- d. Všichni už mi lezou krkem, všechno na charitu. Pepa Zelený.

9. Zůstavitel je rozvedený, má dva syny – Petra a Pavla – a nezanechal po sobě závěť (ani jiné pořízení pro případ smrti). Pavel má pouze jednoho syna – Ondřeje (Ondřej je tedy vnukem zůstavitele). Zamyslete se nad tím, zda Ondřej bude dědit, pokud:

- a) Pavel nepřežil zůstavitele.
- b) Pavel je dědicky nezpůsobilý.
- c) Pavel se zřekl dědického práva.
- d) Pavel byl vyděděný.
- e) Pavel odmítl dědictví.

10. Zůstavitel zanechal závěť, ve které odkázal majetek svému synovi s příkazem, aby mu každý rok v den úmrtí zazpíval na hrobě jeho oblíbenou píseň. Syn odmítl tento příkaz splnit, může přesto dědictví nabýt? Jaké právní následky by mělo, pokud by bratr uvedený příkaz plnil po dobu několika let, a poté s jeho plněním přestal?

11. K notáři se dostavil pan K.M. a žádá po něm, aby mu sepsal listinu o vydědění jeho syna J.K. Jako důvod uvedl, že se synem přerušil veškeré vztahy poté, co fyzicky napadl manželku zůstavitele a způsobil jí těžkou újmu na zdraví, za což byl i pravomocně odsouzen v trestním řízení. Posuďte danou situaci.

12. Proti panu J.K. byl nařízen výkon rozhodnutí prodejem jeho nemovité věci. V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí mu bylo podle § 335b odst. 1 písm. c) o.s.ř. uloženo, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda nemovitou věc nabyt jako substituční jmění, a pokud jde o takovou nemovitou věc, zda má právo s ní volně nakládat a zda jsou výkonem rozhodnutí vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění. Pan J.K. netuší, co po něm soud chce, proto se obrátil na svého advokáta. Co mu jeho advokát poradí?

13. Pan J. K. sepsal závěť, ve které zřídil své sestře právo na vydání částky 100.000 Kč z dědictví. Pozůstalosti tvoří pouze nemovité věci v celkové výši 1.000.000 Kč a dluhy ve výši 50.000 Kč, pozůstalost nabyli dva synové zůstavitele rovným dílem. Může se za této situace sestra zůstavitele domáhat odkázané částky, a pokud ano, po kterém z dědiců a v jaké výši? Mohou se věřitelé zůstavitele domáhat úhrady dluhů po sestře zůstavitele?